

H4A מ MEM JA נ NUN (kirjaimet)

(päivitelty 9.2.2024)

H4 HEPREA KIELIOPPI <https://gen.fi/h4.html>

H4A KIRJAIMET <https://gen.fi/h4a.html>

H4A מ mem ja נ nun (kirjaimet)

<https://gen.fi/h4a-13-mem.html>

SISÄLLYSLUETTELO

0. Dokumentteja
1. מ mem ja מ mem sofit
2. Segolaatit
3. Sanastoa
4. נ nun
5. נ nun sofit
6. Sanakokeen sanat (30)

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Academy of the Hebrew Language (Heprean kieliakatemia) (AHL)

<https://hebrew-academy.org.il/>

Klein, Ernest: A Comprehensive Etymological Dictionary
of the Hebrew Language. Macmillan 1987 (Klein)

https://www.sefaria.org/Klein_Dictionary?lang=bi

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja.
Finn Lectura 2010 (MLH)

Mesila-sivusto (TV7)

<https://www.tv7.fi/mesila/>

Milon Even-Shoshan. Vol. 1–6. Hamilon Hechadash 2003 (EShM)

1. מ MEM

- gematrinen lukuarvo 40, paikkalukuarvo 13

מ"ם מ"ם

fem. PBH mem-kirjain "vesi"

מ mem

ם mem sofit

מ"ם סופית מ"ם סופית

mem sofit mask. MH loppu-mem

- kamnapets-kirjaimet: viisi kirjainta (kaf, mem, nun, pe ja tsadi), joilla on erillinen loppumuoto

מ mem

ם mem sofit

ס samech

כ kaf

ך kaf sofit

ד dalet

(8)

מַיִם

maim mask. du. vesi "kaksoisvesi"

2. SEGOLAATIT

Segolaatti on nomini, jolla on yksikössä yksitavuinen taivutusvartalo. Segolaatin sanakirjamuodossa on usein penultimapaino eli paino toiseksi viimeisellä tavulla, feminiinisanoissa kuitenkin yleensä painollinen feminiinin a-pääte.

סְסוּסִים

- segolaattien im-monikon kaava

סְסוֹת

- segolaattien ot-monikon kaava

מֶלֶךְ

mélech mask. (a-segol.) kuningas "kansan pää"

מְלָכִים

melachim mon. kuninkaat

מַלְכָּה

malka fem. (a-segol.) kuningatar

מְלָכוֹת

melachot mon. kuningattaret

מֶלֶךְ-צֶדֶק

Malki-Tsédek mask. henk. (2x, 1Moos14_18, Ps110_04) Melkisedek,

"vanhurskauden kuningas", "minun kuninkaani on vanhurskaus"

- UT kreik. Μάλχος Malkhos (UT 1938 Malkus, KR 1992 Malkos) "kuningas"

דָּגֵל

dégel mask. (i-segol.) lippu "korkealla nostettava"

דָּגָלִים

d^egalim mon. liput

גֹּבָהּ

góva^h mask. (â-segol.) korkeus

גֹּבָהִים

g^evahim mon. korkeudet

(8)

בְּגָד

béged mask. (i-segol.) vaate; petos "totuuden kätkeminen"

בְּגָדִים

b^egadim mon. vaatteet; petokset

מֶלַח

mélach mask. (i-segol.) suola

מְלָחִים

melachim mon. suolat (eri suolalajit)

יַם-הַמֶּלַח

Jam-haMélach mask. paik. Kuollutmeri (VT 1933 Suolameri)

(11)

לֶחֶם

léchem mask. (a-segol.) leipä "elämisen ehto"

לֶחֶמִים

lechamim mon. leivät

H9 לחם lacham (177/) ylläpitää elämää: v. käydä sota, syödä (verbi)

בֵּית-לֶחֶם

Beit-Léchem paik. fem. Betlehem "leivän/sodan talo"

מִלְחָמָה

milchama fem. (miktaalaa-nom.) (puolustus)sota "elämisen ehto"

H3N Miktaalaa-nomineja (tekemispaiikka, tekemisen tulos)

<https://gen.fi/h3n-miktaalaa-nomineja.html>

נָעַר

na'ar mask. (a-segol.) nuorukainen נְעָרִים

נְעָרָה

na'ara fem. (a-segol.) nuori nainen, neito נְעָרוֹת

3. SANASTOA

מָה

ma interrog. & interj. mikä? mitä? mitkä? miten! kuinka!

מָה נֶאֱמַר?

ma na? mitäpä? mitä ihmettä!

מִן

man mask. (14x) manna "mitä ihmettä!"

מִי

mi interrog. kuka? ketkä?

מִיְכַאֵל

Michael henk. mask. Mikael "Kuka on niin kuin Jumala!",
"Ei ole Jumalan kaltaista/vertaista!"

אָבָא

ába mask. (aram. määr. muoto) (oma rakas) isä "isi"

אָב

av mask. isä "hän, jonka tahtoon suostutaan"

אָבוֹת

avot mon. isät (Sim lev!)

הָאָב

ha'av mask. (se/tietty) isä (art. + yks.) = אָבָא ába (aram.)

אִמָּא

íma fem. (aram. määr. muoto) (oma rakas, tietty) äiti "mami"

(11)

אֵם

em fem. äiti "ehto, jota ilman ei ole"

אִמּוֹת

imahot mon. äidit

H2 אָמָאֵם amam "ehto, jota ilman ei ole" (juuri)

הָאֵם

haem art. + yks. (tietty) äiti = אִמָּאָה íma (aram.)

אִם

im konj. jos

יוֹם

jom mask. päivä

יָמִים

jamim mon. päivät (Sim lev!)

הַיּוֹם

hajom

- 1. art. + yks. (tietty) päivä
- 2. adv. tänään

יּוֹם-כִּפּוּר

jom kipur mask. NH jom kippur, suuri sovituspäivä "päivä sovituksen"

יּוֹם-הַכִּפּוּרִים

jom hakipurim BH suuri sovituspäivä "päivä sovituksien"

יָם

jam mask. meri "hohtavaa kirkkautta virtaava"

יַמִּים

jamim mon. meret

H2 יָמִים jamam "virrata hohtavaa kirkkautta" (juuri)

יַם-הַמֶּלַח

Jam-haMélach paik. mask. Kuollutmeri (VT 1933 Suolameri) "suolan meri"

(11)

אֱלֹהִים

[Eló^{ah}/eló^{ah}] {Elóha/elóha}

- 1. henk. mask. Jumala
- 2. mask. (epä)jumala

[אֱלֹהִים] {אֱלֹהִים}

Elohim/elohim

- 1. henk. mask. (kolmiyhteinen elävä) Jumala "Kolminaisuusjumala"
- 2. mask. mon. (epä)jumalat

חַיִּים

chajim mask. mon. (plurale tantum) elämä "elämät":

- sekä tämä että tulevan maailman/kuoleman jälkeinen elämä

לְחַיִּים!

Lechaim! "Elämälle!"

חַוָּה

Chava henk. fem. Eeva "elävä"

אֲדָמָה

adama fem. maaperä, maa "verenvärinen"

דָּם

dam mask. veri

דָּמִים

damim mon. veret

אָדָם

Adam/adam

- 1. henk. mask. Aadam
- 2. mask. ihminen "verinen, verenvärinen"

אָדָם

adom adj.(kaatool-nom. ktiv chaser) punainen "verenvärinen"

[H3N Kaatool-nomineja](https://gen.fi/h3n-kaatool-nomineja) (adj., värit, subst.)

<https://gen.fi/h3n-kaatool-nomineja.html>

אָדָּם

Edom henk. mask. & paik. fem.

אֲדֹמוֹנִי

admoni adj. (3x) verevä (Daavid 1Sam16_12)

4. נ NUN

- gematrinen lukuarvo 50, paikkalukuarvo 14

נִי"ן נִי"ן

fem. PBH nun-kirjain

- hieroglyfimerkki "käärme"
- aram. "kala"

נ

nun

ג

gimel

(11)

[אֲדֹנָי] { אֲדֹנָי }

Adonai (pausa) henk. mask. Herra "minun Herrani!"

- 1. minun yksi Herrani Jeesus Kristus!
- 2. minun monikollinen kolmiyhteinen Herrani!

Jahve, Adonai, Jeesus Kristus

"veren kautta hallitseva (adam);

iloa ja nautintoa tuottava (Edenin paratiisi)"

יהוה

Jahve henk. mask. (~6800x) Jahve "joka oli, on ja tuleva on",
"hän, joka sai aikaan olemisen, joka ylläpitää olemisen"

ja vaikuttaa uuden tulemisen/olemisen (paruusia/uusi paratiisi)"

אֲדוֹנִי

adoni mask. yks. + suff. yks. 1. c. herra "herrani", **si**r

- kohtelias ja kunnioittava puhuttelu vieraalle miehelle

הִנֵּה הִנֵּה

hine interj. katso, kas tässä

אֲנִי

ani pers.pron. minä

[אֲנֹכִי] {אֲנוּכִי}

anochi BH rinn. (juhlallinen/painollinen) minä

הַנֶּגֶב

haNégev paik. mask. Negev, Etelämaa "kuiva maa"

H2 נֶגֶב nagav iskeä (auringon hehkulla), kuivua (juuri)

H9 נֶגַב nagav PBH (denom. נֶגַב) kuivua (verbi)

מִאֲבֹתַי

magévet, *mangevet fem. (segolaattityyppinen) NH (EBJ) pyyhe "kuivaaja"

ל

le prep. (~20000) Tanachin 3. yleisin sana

- 1. -lle
- 2. -lla
- 3. johonkin
- 4. jotakin varten
- 5. joksikin

לֵא לֵא לֵא

[לֵאדֹנִי] {לֵאדֹנִי}

{la'Adonai} [l'Adonai] Herralle, Herralla (le + Adonai)

5. ך LOPPU-NUN

נִיׁן סוֹפִית נִיׁן סוֹפִית

nun sofit fem. MH loppu-nun

נ nun

ן nun sofit

ו vav

כ kaf   ך kaf sofit   ד dalet

(11)

כן

ken adv. kyllä, niin, siten "kunnossa/pystyssä/järjestyksessä oleva"

לא

lo neg. ei

אמן

amen adv. varmasti, totisesti, luotettavasti "minä uskon!"

H2 אמן aman (106/) olla luotettava, uskollinen, taitava (juuri)

H9 אמן aman (106x) hoitaa uskollisesti, hif. uskoa (verbi)

אמונה

emuna fem. usko, luottamus

אמת

emet *ement fem. totuus, Totuus

בֵּן

ben mask. poika "rakennus, rakentaja; ymmärtäjä"

H9 בנה bana (373x) rakentaa, perustaa, saada jälkeläisiä (verbitaul.)

<https://gen.fi/h9-bnh.html>

• sisarj.

H9 בין bin (171x) ymmärtää, käsittää, ajatella (verbitaul.)

<https://gen.fi/h9-bjn.html>

גֶּן

gan mask. puisto, tarha, puutarha "aidalla/muurilla suojattu"

H9 גנן ganan (8x) suojata muurilla (verbi)

מְלוּן

malon mask. (maakool-nom.) (8x) yöpymispaikka, NH hotelli

מְלוּנוֹת

melonot mon. yöpymispaikat, hotellit

(11)

לַיִל

lail mask. (diftongisegol.) (5x) yö

לַיְלָה

laila mask. (diftongisegol., lokat.) (227x) yö "kohti yötä" = לַיְלָה

יַיִן

jain mask. (diftongisegol.) viini

יוֹנָה

jona/Jona fem. kyyhkynen

- linnut ovat yleensä feminiinejä
- Pyhä Henki + viaton ja puhdas uhri = Rauha

יוֹנִים

jonim mon. kyyhkysset (Sim lev!)

יוֹנָה

Jona henk. mask. Joon "kyyhkynen"

בְּנֵי־מִיץ

Binjamin henk. mask. Benjamin "oikean käden poika"

בִּנְיָמִן

Chana henk. fem. "suosiolla piirittäminen, armosta (lahjaksi) antaminen"

- Hanna, Hanne, Hanni, Anna, Anne, Anni, Anneli, Anita, Annika, Annukka jne.

יְהוֹחָנָן

Jochanan henk. mask. "Jahve/Herra on piirittänyt suosiolla, suonut/antanut armosta (lahjaksi), ollut armollinen"

- Jooannees, Johannes, Johan, Juhana, Juhani, Juha, Juho, Hannu, Janne, Jukka, Jussi, Jan, Jaan, Juan, Ivan, John, Giovanni; Jaana, Janna, Johanna, Joanna jne.

מָן

man mask. manna "mitä ihmettä?"

מֵן

man mask. manna (omistettava status constructus -muoto)

מֵן הַשָּׁמַיִם

man hashamaim mask. taivaan manna

6. SANAKOKEEN SANAT (30)

(10)

מֶלֶךְ

mélech mask. (a-segol.) kuningas "kansan pää"

מִי

mi interrog. kuka? ketkä?

מַה

ma interrog. mikä? mitä? mitkä? miten! kuinka!

אִמָּא

íma fem. (aram. määr. muoto) (oma rakas) äiti "mami"

אֵם

em fem. äiti "ehto, jota ilman ei ole"

יֵם

mask. päivä

אלוהים [אלהים]

Elohim/elohim

- 1. henk. mask. (kolmiyhteinen elävä) Jumala "Kolminaisuusjumala"
- 2. mask. mon. (epä)jumalat

לֶחֶם

léchem mask. (a-segol.) leipä "elämisen ehto"

חַיִּים

chajim mask. mon. (plurale tantum) elämä "elämät"

- sekä tämä että tulevan maailman / kuoleman jälkeinen elämä
- kolmiyhteisen Jumalan (Elohim) antama elämä
- ruumiillinen, sielullinen (psykkinen) ja hengellinen elämä

מַיִם

maim mask. du. vesi "kaksoisvesi"

(10)

מַלְּחָה

mélach mask. (i-segol.) suola

יָם

jam mask. meri "hohtavaa kirkkautta virtaava"

יַם-הַמֶּלַח

Jam-haMélach mask. paik. Kuollutmeri (VT 1933 Suolameri) "meri suolan"

אֲדָמָה

adama fem. maaperä, maa "verenvärinen"

אָדָם

adam/Adam

- 1. mask. ihminen "verinen, verenvärinen"
- 2. henk. mask. Aadam

מִי כְּאֵל

Michael henk. mask. Mikael "Kuka on niin kuin Jumala!",
"Ei ole Jumalan kaltaista/vertaista!"

אֲדֹנָי [אֲלֹנִי]

Adonai henk. mask. (pausa) "minun Herrani!"

"veren kautta hallitseva; iloa, onnea ja nautintoa tuottava"

- 1. minun yksi Herrani Jeesus Kristus!
- 2. minun monikollinen kolmiyhteinen Herrani!

הִנֵּה הִנֵּה

hine interj. katso, kas tässä

אֲנִי

ani pers.pron. minä

הַנֶּגֶב

haNégev paik. mask. Negev, Etelämaa "(aurion) iskemä eli kuivaama (maa)"

(10)

כֵּן

ken adv. kyllä, niin, siten

אָמֵן

amen adv. varmasti, totisesti, luotettavasti "minä uskon!"

בֵּן

ben mask. poika "rakennus, rakentaja; ymmärtäjä"

גַּן

gan mask. puisto, tarha, puutarha "muurilla suojattu"

יַיִן

jain mask. (diftongisegol.) viini

מָלוֹן

malon mask. (maakool-nom.) (8x) yöpymispaikka, NH hotelli

יוֹנָה

jona/Jona

- 1. fem. kyyhkynen

- Pyhä Henki + viaton ja puhdas uhri = Rauha
- 2. henk. mask. Joonas (Jóna)

בִּנְיָמִין

Binjamin henk. mask. Benjamin "oikean käden poika"

חַנָּה

- Chana henk. fem. "suosiolla piirittäminen, armosta (lahjaksi) antaminen"
- Hanna, Hanne, Hanni, Anna, Anne, Anni, Anneli, Anita, Annika, Annukka jne.

יֹחָנָן

- Jochanan henk. mask. "Jahve/Herra on piirittänyt suosiolla, suonut/antanut armosta (lahjaksi), ollut armollinen"
- Jooannes, Johannes, Johan, Juhana, Juhani, Juha, Juho, Hannu, Janne, Jussi, Jukka, Jan, Jaan, Juan, Ivan, John, Giovanni; Jaana, Janna, Johanna, Joanna jne.